

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **S. S. O. Š.**, M., T., *zastúpený: Mgr. M. U., advokátom, Š., T.*, proti žalovanému: **Štátna školská inšpekcia, Školské inšpekčné centrum Trenčín**, Hviezdoslavova 1, Trenčín, *zastúpený: 1/ JUDr. P. P., advokátom určeným na doručovanie písomností, Z., B., 2/ Mgr. L. G., advokátkou, Š., B.*, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutí žalovaného uvedených v Správe o výsledkoch inšpekčnej činnosti vykonanej v dňoch 17. januára 2011 do 21. januára 2011, 24. januára 2011, 07. februára 2011 a 12. februára 2011, konajúc o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne č. k. 13S/36/2011-69 zo dňa 29. novembra 2011, jednomyseľne

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Trenčíne č. k. 13S/36/2011-69 zo dňa 29. novembra 2011 **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

I.

Krajský súd v Trenčíne napadnutým uznesením podľa § 250d ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O.s.p.) zastavil konanie vedené na Krajskom súde v Trenčíne pod sp.zn. 13S/36/2011 z dôvodu, že výsledok zistení a hodnotení z inšpekčnej činnosti vo forme „Správy“ nemôže byť predmetom preskúmania súdom.

Z odôvodnenia uznesenia vyplýva, že v danej veci neboli splnené podmienky na konanie o žalobe žalobcu. Z obsahu žaloby je zrejmé, že smeruje proti výstupnému inšpekčnému materiálu a v ňom obsiahnutých opatreniach, záväzných pokynoch a zrušení vykonaných komisionálnych skúšok. Výsledky zistení a hodnotení z inšpekčnej činnosti boli zaznamenané vo výstupnom inšpekčnom materiáli formou „Správy o výsledkoch inšpekčnej činnosti“. Na základe závažnosti zistených nedostatkov z inšpekčnej činnosti boli uložené opatrenia, záväzné pokyny na odstránenie zistených nedostatkov a zrušené rozhodnutia o výsledkoch vykonaných komisionálnych skúšok, ktoré boli vydané v rozpore so záväzným

právnym predpisom (§ 13 ods. 7 písm. d/, f/, g/ zákona č. 596/2003 Z.z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ďalej len zákon č. 596/2003 Z.z.).

II.

Proti uzneseniu krajského súdu podal včas odvolanie žalobca, ktorý žiadal, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky zrušil uznesenie Krajského súdu v Trenčíne č. k. 13S/39/2011-69 zo dňa 29.11.2011, vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie a žalobcovi priznal náhradu trov konania, prípadne, aby vyhovel návrhom žalobcu. V dôvodoch odvolania uviedol, že prvostupňový súd vec nesprávne právne posúdil, dostatočným spôsobom neodôvodnil svoje rozhodnutie. Poukázal na rozhodnutie vedené pod č. R 196/2001, podľa ktorého právomoc súdov v správnom súdnictve na preskúmanie rozhodnutí orgánov verejnej správy podľa § 247 ods. 1 a nasl. O.s.p. je daná aj v prípade, ak v osobitnom zákone nie je výslovne uvedené, že takéto rozhodnutie je preskúmateľné súdom v správnom súdnictve. Súd v takýchto prípadoch skúma, či boli splnené podmienky ustanovenia § 244 ods. 3 O.s.p., či boli alebo mohli byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti priamo dotknuté. Z uvedeného vyplýva, že napadnuté rozhodnutie žalovaného je rozhodnutím orgánu verejnej správy a preto je konajúci súd oprávnený ich preskúmať.

Konanie žalovaného a konanie a rozhodovanie Štátnej školskej inšpekcie je špecifickým konaním, keďže podľa vyjadrení Štátnej školskej inšpekcie, je nezávislým orgánom, ktorý nepodlieha žiadnej inej kontrole a nemožno naň podať riadnu sťažnosť v zmysle zákona č. 9/2010 Z.z. o sťažnostiach, keďže samotné sťažnosti rieši opätovne orgán, na ktorý je sťažnosť podaná a v zmysle vyjadrenia žalovaného nemožno jeho rozhodnutia preskúmať súdom, napriek tomu, že ide o rozhodnutia s vážnymi následkami. V prípade, ak by išlo len o zápis z inšpekčnej činnosti, nemohol by sa žalovaný vyjadrovať v zmysle porušenia nedodržania opatrení a ani zákon by nemohol spájať údajné nedodržanie záväzných pokynov zo strany žalovaného s následkami v zmysle zákona č. 596/2003 Z.z., akými sú návrh na odvolanie riaditeľa školy, návrh na vyradenie zo siete. Napadnuté opatrenia majú povahu správneho rozhodnutia. Žalovaný je nepochybne orgánom verejnej správy, dokonca vo svojich vyjadreniach k sťažnostiam, považuje za orgán verejnej správy i žalobcu. Zákon č. 10/1996 Z.z. o kontrole v štátnej správe v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon č. 10/1996 Z.z.) sa na činnosť Štátnej školskej inšpekcie vzťahuje, ale nerieši všetky jej činnosti, náležitosti rozhodnutí.

Žalobca tiež poukázal na ustanovenie § 244 ods. 3 O.s.p. Napadnuté záväzné pokyny zakladajú povinnosť žalobcu, priamo sa dotýkajú práv a povinností žalobcu i uchádzačov o štúdium jednotlivých predmetov, teda aj vzhľadom na to má súd právomoc napadnutú správu žalovaného preskúmať.

V doplnení odvolania žalobca poukázal na skutočnosť, že z napadnutého rozhodnutia nie je zrejmé, z akého dôvodu prvostupňový súd napadnuté rozhodnutia žalovaného

nepovažuje za ďalšie rozhodnutia, ktoré zakladajú, menia alebo zrušujú oprávnenia a povinnosti fyzických alebo právnických osôb alebo ktorými môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb priamo dotknuté (§ 244 ods. 3 O.s.p.).

III.

Žalovaný v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté uznesenie ako vecne správne potvrdil. Poukázal na to, že žalobca uvádza v odvolaní tie isté argumenty, ktoré uviedol už v žalobe. Vzhľadom na to, že prvostupňový súd už tieto námietky v konaní posudzoval a vyhodnotil ich tak, ako uviedol v napadnutom uznesení, žalovaný považuje napadnuté uznesenie za správne a vydané v intenciách platnej právnej úpravy.

Výkon kontroly v školskej správe a samospráve sa uskutočňuje v súlade so zákonom č. 596/2003 Z.z., vyhláškou Ministerstva školstva Slovenskej republiky č. 137/2005 Z.z. o školskej inšpekcii a zákonom č. 10/1996 Z.z., čím je vylúčená pôsobnosť zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len správny poriadok), ktorého porušenie ustanovení namieta žalobca. Žalovaný po vykonaní kontrolnej činnosti nevydáva žiadne rozhodnutie, ktoré by mohlo byť preskúmateľné v správnom súdnictve. Výstupným materiálom je Správa o vykonanej inšpekcii. Správa nie je rozhodnutím, ale len písomným záznamom Štátnej školskej inšpekcie, ako nezávislého kontrolného orgánu, v ktorom je opísaný stav a uvedené faktické zistenia vykonanej inšpekcie. Uvedené aspekty, teda, že nejde o rozhodnutie a že Správa sa nevydáva v správnom konaní, ako aj skutočnosť, že opatrenia navrhované v Správe, samé o sebe nezakladajú, nemenia ani nezrušujú práva fyzických ani právnických osôb, tak plne odôvodňujú rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne, ktorý žalobu zamietol.

IV.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 246c O.s.p. v spojení ustanovením § 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal odvolaním napadnuté uznesenie krajského súdu a konanie mu predchádzajúce (§ 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. v spojení s § 212 a nasl. O.s.p.), vec prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá O.s.p.) a zistil, že uznesenie krajského súdu trpí vadami, ktoré mohli mať vplyv na jeho vecnú správnosť, a preto rozhodol podľa § 221 ods. 1 písm. h/ O.s.p. tak, že napadnuté uznesenie krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, v senáte rozhodol pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01. mája 2011).

Z obsahu predloženého spisu, ako aj z výsledkov doterajšieho priebehu konania odvolací súd zistil, že v dňoch 17.01.2011 do 21.01.2011 a v dňoch 24.01.2011, 07.02.2011 a 12.02.2011 bola v S. S. O. Š., M., T. vykonaná komplexná inšpekcia v súlade s poverením č. 3088/2010-2011 zo dňa 13.01.2011. Predmetom školskej inšpekcie bol stav a úroveň

pedagogického riadenia, procesu a podmienok výchovy a vzdelávania v strednej odbornej škole. Inšpekciou bolo okrem iného zistené, že škola nemá dostatočné personálne podmienky na zabezpečenie objektívneho vykonávania skúšok tak veľkého počtu uchádzačov (200) štúdia jednotlivých predmetov v súlade s platnými právnymi predpismi. Prihlásenie uchádzačov štúdia jednotlivých predmetov na maturitnú skúšku sa v danom školskom roku realizovalo v rozpore s platnými právnymi predpismi. Podmienky výchovy a vzdelávania boli celkove priemerné. Zistilo sa tiež porušenie všeobecne záväzných právnych a interných predpisov, napr. § 40 ods. 2, 4, 5 zákona č. 245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon č. 245/2008 Z.z.), § 55 ods. 6 zákona č. 245/2008 Z.z., § 57 ods. 2 zákona č. 245/2008 Z.z., § 75 ods. 1 zákona č. 245/2008 Z.z.

Na základe zistení a ich hodnotení uvedených v Správe o výsledkoch inšpekčnej činnosti Štátna školská inšpekcia uplatnila voči vedúcemu zamestnancovi kontrolovaného subjektu určité opatrenia. Okrem iných, bolo kontrolovanému subjektu uložené opatrenie, aby v lehote do 13.05.2011 zabezpečil pre žiakov 4. ročníka absolvovanie praxe v rozsahu dvoch týždňov, aby v lehote do 13.05.2011 detailnejšie rozpracoval v školskom vzdelávacom programe učebné osnovy jednotlivých vyučovacích predmetov v študijnom odbore škola podnikania v rozsahu ustanovenom obsahovým a výkonovým vzdelávacím štandardom príslušného štátneho vzdelávacieho programu. Tiež bol kontrolovanému subjektu uložený záväzný pokyn na okamžité zastavenie možnosti vykonať maturitné skúšky v školskom roku 2010/2011 tým uchádzačom štúdia jednotlivých predmetov, ktorých prihlásenie na maturitnú skúšku bolo v rozpore s platnými právnymi predpismi, ďalej zrušenie výsledkov všetkých komisionálnych skúšok uchádzačov, ktoré boli vykonané od januára 2010 do 04.03.2011, najmä z dôvodu závažných nedostatkov zistených v štúdiu jednotlivých predmetov počas realizácie komplexnej inšpekcie v kontrolovanom subjekte – z väčšiny predmetov uchádzači nekonali ústnu skúšku; vo viacerých prípadoch mal jeden žiak vyhotovené dva protokoly o komisionálnej skúške pre jeden predmet s rovnakým dátumom vykonania skúšky, s rovnakými alebo rôznymi členmi komisie a s rozdielnymi známami. Uchádzači, ktorí boli klasifikovaní stupňom prospechu nedostatočný, nepožiadali o povolenie vykonať skúšku druhýkrát z toho istého predmetu a ani riaditeľka školy nerozhodla o povolení vykonať skúšku; vo viacerých protokoloch o komisionálnej skúške bol dopredu uvedený názov predmetu, dopredu boli podpísané trojčlennou komisiou, alebo jedným členom bez uvedenia hodnotenia výkonov žiaka. Bolo zistené, že viacerí členovia komisií nespĺňali kvalifikačné predpoklady. Z dôvodu vykonanej kontroly realizácie komisionálnych skúšok dňa 12.02.2011, sa preukázateľne potvrdilo spochybnenie objektivity a odbornosti práce členov komisií pre komisionálne skúšky a porušenie platných právnych predpisov týkajúcich sa organizačného a personálneho zabezpečenia, priebehu konania komisionálnych skúšok, hodnotenia a klasifikácie výkonov uchádzačov a oznámenia výsledkov komisionálnej skúšky predsedom verejne v deň konania skúšky.

Ďalej bol uložený záväzný pokyn na zrušenie platnosti vydaných vysvedčení uchádzačom z vykonaných skúšok z jednotlivých predmetov a ich predloženie Štátnej

školskej inšpekcii za obdobie od januára 2010 do 04.03.2011 a tiež bol uložený záväzný pokyn na okamžité zastavenie vykonávania ďalších komisionálnych skúšok v štúdiu jednotlivých predmetov a na povolenie vykonávania skúšok uchádzačov až po splnení stanovených podmienok štúdia jednotlivých predmetov za prítomnosti školského inšpektora a len v sídle školy.

V správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy. V správnom súdnictve preskúmajú sudy zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov štátnej správy, orgánov územnej samosprávy, ako aj orgánov záujmovej samosprávy a ďalších právnických osôb, ako aj fyzických osôb, pokiaľ im zákon zveruje rozhodovanie o právach a povinnostiach fyzických a právnických osôb v oblasti verejnej správy (ďalej len "rozhodnutie správneho orgánu"). Rozhodnutiami správnych orgánov sa rozumejú rozhodnutia vydané nimi v správnom konaní, ako **aj ďalšie rozhodnutia, ktoré zakladajú, menia alebo zrušujú oprávnenia a povinnosti fyzických alebo právnických osôb alebo ktorými môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb priamo dotknuté.** Postupom správneho orgánu sa rozumie aj jeho nečinnosť (§ 244 ods. 1, 2, 3 O.s.p.).

Podľa § 12 ods. 1 zákona č. 596/2003 Z.z. štátna školská inšpekcia je orgán štátnej správy v školstve. Štátna školská inšpekcia je rozpočtová organizácia so sídlom v Bratislave zapojená finančnými vzťahmi na rozpočet ministerstva; jej organizačnými súčasťami sú školské inšpekčné centrá. Štátna školská inšpekcia je vo svojej činnosti nezávislá, riadi sa zákonmi a inými všeobecne záväznými právnymi predpismi.

Podľa § 13 ods. 1 zákona č. 596/2003 Z.z. štátna školská inšpekcia plní funkciu kontroly štátu nad úrovňou pedagogického riadenia, nad úrovňou výchovy a vzdelávania a materiálno-technických podmienok vrátane praktického vyučovania v školách a školských zariadeniach, v strediskách praktického vyučovania, na pracoviskách praktického vyučovania a vo vzdelávacích ustanovizniach (ďalej len "kontrolovaný subjekt"). V tejto oblasti vybavuje sťažnosti a petície.

Podľa § 13 ods. 3 zákona č. 596/2003 Z.z. školskú inšpekciu vykonáva Štátna školská inšpekcia (§ 12) prostredníctvom školských inšpektorov poverených na výkon hlavným školským inšpektorom alebo riaditeľom školského inšpekčného centra. Školskú inšpekciu predmetov náboženstvo a náboženská výchova vykonávajú školskí inšpektori na základe poverenia hlavného školského inšpektora alebo riaditeľa školského inšpekčného centra a osoby na základe poverenia príslušnej cirkvi alebo náboženskej spoločnosti podľa ich vnútorných predpisov.

Podľa § 13 ods. 6 zákona č. 596/2003 Z.z. školskí inšpektori sú pri výkone školskej inšpekcie oprávnení najmä vstupovať do priestorov kontrolovaných subjektov, kontrolovať výchovno-vzdelávaciu činnosť, nazerať do dokumentácie škôl a školských zariadení,

vyžadovať od orgánov štátnej správy v školstve [§ 2 ods. 1 písm. a) až d), f) a g)] informácie a písomné podklady potrebné na plnenie svojich úloh. Na činnosť školských inšpektorov podľa tohto zákona a na ich oprávnenia a povinnosti pri vykonávaní školskej inšpekcie sa primerane vzťahujú osobitné predpisy (zákon č. 10/1996 Z.z. o kontrole v štátnej správe v znení neskorších predpisov).

Podľa § 13 ods. 7 zákona č. 596/2003 Z.z. školská inšpekcia podľa závažnosti zistených nedostatkov uplatňuje tieto opatrenia:

a) odporúčanie,

b) upozornenie,

c) prijatie opatrení zo strany kontrolovaného subjektu,

d) uloženie opatrení,

e) nariadenie komisionálneho preskúšania pri zistení nedostatkov pri klasifikácii,

f) uloženie záväzných pokynov na odstránenie zistených nedostatkov,

g) zastavenie alebo zrušenie rozhodnutia riaditeľa vydaného v rozpore so všeobecne záväzným právnym predpisom, okrem rozhodovania riaditeľa školy podľa osobitného predpisu,

h) uloženie sankcií podľa § 37a ods. 2 a 3.

Podľa § 13 ods. 8 zákona č. 596/2003 Z.z. výsledky zistení a hodnotení z inšpekčnej činnosti sa zaznamenávajú vo výstupných inšpekčných materiáloch formou správy o výsledkoch inšpekčnej činnosti. Zistené poznatky a informácie sa súhrnne spracujú podľa potreby formou správy na základe výsledkov z vykonaných inšpekcií.

Podľa § 13 ods. 9 zákona č. 596/2003 Z.z. výstupné inšpekčné materiály obsahujú označenie inšpekčného orgánu, mená a priezviská školských inšpektorov, ktorí inšpekciu vykonali, označenie kontrolovaného subjektu, miesto a čas inšpekčného výkonu, predmet školskej inšpekcie, zistenia a ich hodnotenie, označenie dokladov a ostatných materiálov, o ktoré sa zistenia opierajú. Správu podpisujú školskí inšpektori, ktorí sa na inšpekciu zúčastnili, a riaditeľ kontrolovaného subjektu po prerokovaní najneskôr do 21 dní po skončení priameho výkonu inšpekcie.

Podľa § 8 ods. 1 vyhlášky Ministerstva školstva Slovenskej republiky č. 137/2005 Z.z. o školskej inšpekcii školský inšpektor podľa závažnosti zistených nedostatkov

a) odporúča odstrániť nedostatky, ktoré nevznikli porušením všeobecne záväzného právneho predpisu, vnútorného predpisu či rozhodnutia,

b) upozorňuje príslušné orgány na porušenie právnych predpisov, ktorých riešenie patrí do pôsobnosti týchto orgánov,

c) ukladá kontrolovanému subjektu prijať opatrenia v prípade, že je predpoklad odstránenia nedostatkov zistených školskou inšpekciou,

d) ukladá opatrenia v prípade, že sa nepostupuje podľa písmena c),

e) nariaďuje komisionálne preskúšanie žiaka za prítomnosti školského inšpektora v prípade zistenia nedostatkov pri jeho klasifikácii,

f) ukladá záväzný pokyn na okamžité odstránenie zistených nedostatkov.

Podstatou správneho súdnictva je ochrana práv občanov a právnických osôb, o ktorých sa rozhodovalo v správnom konaní; ide o právny inštitút, ktorý umožňuje, aby sa každá osoba, ktorá sa cíti byť rozhodnutím či postupom orgánu verejnej správy poškodená, dovolala súdu, ako nezávislého orgánu a vyvolala tak konanie, v ktorom správny orgán už nebude mať autoritatívne postavenie, ale bude účastníkom konania s rovnakými právami, ako ten, o koho práva v konaní ide. Konanie a rozhodovanie v oblasti verejnej správy predstavuje v mnohých prípadoch zásah do práv fyzických a právnických osôb, preto je súdna kontrola štátnej moci nevyhnutnou súčasťou právneho štátu. *Súdy preskúmajú aj také rozhodnutia orgánov verejnej správy, ktorými mohli byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzických alebo právnických osôb priamo dotknuté.* Je nevyhnutné, aby verejná správa bola pod kontrolou súdnej moci, najmä aby neprekračovala svoje zverené právomoci a aby bola fyzickým a právnickým osobám poskytnutá ochrana ich subjektívnych práv.

Rozhodnutia a postupy orgánov štátnej správy a územnej samosprávy podliehajú správne preskúmaniu zásadne bez ďalších vymedzení. Tieto správne orgány sú základom verejnej správy, a preto na to, aby ich rozhodnutia a postupy boli preskúmateľné v správnom súdnictve, zákon nevyžaduje splnenie ďalších kritérií. Nie je pritom rozhodujúce, ako sú tieto individuálne akty terminologicky označené, pretože okrem rozhodnutí môže ísť aj o opatrenia, dokonca o záväzný pokyny, či záväzný stanoviská. **Rozhodujúcim je konštitutívny charakter individuálneho aktu.** V zmysle odporúčania Rady Európy Rec (89)8, ktoré upravuje dočasnú súdnu ochranu poskytovanú v správnych záležitostiach, „termín správny akt znamená v súlade s rezolúciou (77)31 o ochrane jednotlivca vo vzťahu k správnym aktom správnych orgánov *každé jednotlivé opatrenie alebo rozhodnutie prijaté pri výkone správy verejným orgánom, ktoré priamo zasahuje do práv, slobôd alebo záujmov osôb*“. Musí teda ísť o *individuálny správny akt vo vzťahu k subjektom práva, ktorým sa ukladajú práva, povinnosti prípadne sa zasahuje do slobôd alebo záujmov týchto subjektov.*

Podľa nálezov Ústavného súdu Slovenskej republiky i rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky môžu byť predmetom preskúmania súdom i rozhodnutia orgánov verejnej správy, ktoré nemajú formálne náležitosti, ak sa dotýkajú alebo ak sa môžu dotknúť práv a právom chránených záujmov fyzických alebo právnických osôb.

Záväzný pokyn a ostatné opatrenia, ktoré boli žalobcovi uložené v Správe o výsledkoch inšpekčnej činnosti vykonanej v dňoch 17.01.2011 do 21.01.2011 a v dňoch 24.01.2011, 07.02.2011 a 12.02.2011 v S. S. O. Š., M., T. majú autoritatívny charakter vo vzťahu k žalobcovi. Inšpektori vykonávajúci školskú inšpekciu tu vystupovali ako predstavitelia štátnej moci, keď postupovali podľa § 13 ods. 6 zákona č. 596/2003 Z.z. a voči žalobcovi uplatnil opatrenia uvedené § 13 ods. 7 zákona č. 596/2003 Z.z.

Podľa § 38 ods. 4 zákona č. 596/2003 Z.z. na rozhodovanie podľa tohto zákona sa vzťahuje všeobecne záväzný právny predpis o správnom konaní 80) okrem rozhodovania o udelení pokarhania riaditeľom, podmieneného vylúčenia, pochvaly a rozhodovania riaditeľov škôl a školských zariadení zriadených podľa § 6 ods. 2 a § 9 ods. 2.

Z uvedeného vyplýva, že i v tomto prípade musí školská inšpekcia rozhodovať podľa správneho poriadku. Rozhodnutie musí byť v súlade so zákonmi a ostatnými právnymi predpismi, musí ho vydať orgán na to príslušný, musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci a musí obsahovať predpísané náležitosti. Rozhodnutie musí obsahovať výrok, odôvodnenie a poučenie o odvolaní (rozklade). Výrok obsahuje rozhodnutie vo veci s uvedením ustanovenia právneho predpisu, podľa ktorého sa rozhodlo (§ 46, § 47 zákona č.71/1967 Zb. o správnom konaní, ďalej len správny poriadok).

V samotnej správe o výsledkoch inšpekčnej činnosti č. 3088/2010-2011 boli okrem výsledkov školskej inšpekcie na strane 19 a nasl. uložené i opatrenia žalobcov.

Zákonné náležitosti správy o výsledkoch inšpekčnej činnosti sú upravené v § 13 ods. 9 zákona č. 596/2003 Z.z. tak, že výstupné inšpekčné materiály obsahujú *označenie inšpekčného orgánu, mená a priezviská školských inšpektorov, ktorí inšpekciu vykonali, označenie kontrolovaného subjektu, miesto a čas inšpekčného výkonu, predmet školskej inšpekcie, zistenia a ich hodnotenie, označenie dokladov a ostatných materiálov, o ktoré sa zistenia opierajú. Správu podpisujú školskí inšpektori, ktorí sa na inšpekcii zúčastnili, a riaditeľ kontrolovaného subjektu po prerokovaní najneskôr do 21 dní po skončení priameho výkonu inšpekcie.*

Súčasťou zákonných náležitostí správy nie sú opatrenia. Tieto v prípade zistených nedostatkov a po prerokovaní správy o výsledkoch inšpekčnej činnosti musia byť v súlade s § 38 ods. 4 zákona č. 596/2003 Z.z. v spojení s § 46 a § 47 správneho poriadku uložené len **v rozhodnutí.** Keďže ***v tomto prípade uvedený zákonný procesný postup nebol rešpektovaný, opatrenia boli uložené priamo v správe,*** je potom považovať správu o výsledku inšpekčnej činnosti za rozhodnutie a za spôsobilý predmet súdneho prieskumu.

Vychádzajúc z obsahu žaloby a z odôvodnenia napadnutého uznesenia krajského súdu považuje odvolací súd za potrebné konštatovať, že v prejednávanom prípade sa krajský súd dostatočne a vyčerpávajúcim spôsobom nevysporiadal s námietkami, ktoré žalobca v žalobe uplatnil.

Podľa § 244 ods. 1 O.s.p. v správnom súdnictve preskúmavajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

Rozhodnutiami správnych orgánov sa rozumejú rozhodnutia vydané nimi v správnom konaní, ako aj ďalšie rozhodnutia, ktoré zakladajú, menia alebo zrušujú oprávnenia a povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb alebo ktorými môžu byť práva, právom

chránené záujmy alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb priamo dotknuté. Postupom správneho orgánu sa rozumie aj jeho nečinnosť (§ 244 ods. 3 O.s.p.).

V intenciách ustanovení druhej hlavy piatej časti O.s.p. sa postupuje v prípadoch, v ktorých fyzická osoba alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu (§ 247 ods. 1 O.s.p.).

Rozhodnutím správneho orgánu je každé rozhodnutie, ktorým sa zakladajú, menia, rušia alebo môžu byť priamo dotknuté práva a povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb. *Súdna prax trvá na tom, že preskúmať je prípustné len rozhodnutie, ktoré bolo objektívne poznateľným spôsobom vydané, doručené alebo iným obdobným spôsobom sprístupnené právnickej osobe alebo fyzickej osobe. Preskúmaniu rozhodnutia nebráni, ak správny orgán použije formu, ktorá neobsahuje všetky inak predpísané náležitosti správneho rozhodnutia podľa všeobecných alebo osobitných procesných predpisov upravujúcich administratívny proces.* Ak nejde o rozhodnutie, ale len o úkon správneho orgánu, ktorého obsah nemá autoritatívny vzťah k žiadnej osobe, taký úkon nepodlieha súdnemu prieskumu. Základným rozlišovacím znakom takého úkonu je to, že správny orgán nevystupuje v úlohe vykonávateľa štátnej moci, ale len v pozícii oznamovateľa, alebo orgánu zodpovedného za agendu potvrdení, overení, sťažností a pod.

Postupom správneho orgánu, ktorý je preskúmateľný v správnom súdnictve, je jeho činnosť, ktorou správny orgán realizuje svoju právomoc vymedzenú osobitnými zákonmi. Pod činnosťou rozumieme spravidla aktívny postup podľa procesných i hmotnoprávných noriem, ktoré správny orgán oprávňujú a zaväzujú na úkony v priebehu konania.

Podstatou správneho súdnictva je ochrana práv občanov a právnických osôb, o ktorých sa rozhodovalo v správnom konaní. Ide o právny inštitút, ktorý umožňuje, aby sa každá osoba, ktorá sa cíti byť rozhodnutím či postupom orgánu verejnej správy poškodená, dovolala súdu ako nezávislého orgánu a vyvolala tak konanie, v ktorom správny orgán už nebude mať autoritatívne postavenie, ale bude účastníkom konania s rovnakými právami ako ten, o koho práva v konaní ide.

Súd je garantom dodržiavania zákonnosti správnym orgánom a rešpektovanie princípov zákonnosti musí vyjadriť v rozhodnutí.

Preskúmanie zákonnosti rozhodnutia správnych orgánov je ovládané dispozičnou zásadou (§ 249 ods. 2 O.s.p.). Z dispozičnej zásady vyplýva žalobcovi zákonná povinnosť uviesť okrem všeobecných náležitostí žaloby (§ 42 ods. 3, § 79 ods. 1 O.s.p.) aj označenie rozsahu, v ktorom je rozhodnutie napadnuté, v čom vidí nezákonnosť rozhodnutia a aký konečný návrh robí. Za osobitnú náležitosť žaloby treba považovať aj konkrétne tvrdenie o ukrátení na svojich právach nezákonným rozhodnutím správneho orgánu, pričom musí ísť

o subjektívne práva vyplývajúce z právneho predpisu. Nestačí iba všeobecné tvrdenie, že zákon bol porušený.

Žalobca v zmysle tejto zásady musí aj zdôvodniť, že rozhodnutie alebo postup správneho orgánu nepriaznivo zasiahli sféru jeho subjektivity, oprávnení a povinnosti. Musí identifikovať, o ktoré oprávnenie či povinnosti ide, a z čoho vychádza, že tu takéto právo a povinnosti sú, a že mu prináležia.

Úlohou krajského súdu bude odstrániť vytýkané nedostatky, ozrejmiť si predmet konania a až na jeho základe vo veci rozhodnúť. V novom konaní je povinný v súlade s vysloveným právnym názorom najvyššieho súdu, ktorým je podľa ustanovenia 226 O.s.p. s použitím § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. viazaný, znovu posúdiť žalobu v rozsahu všetkých jej žalobných dôvodov a rozhodnúť i o náhrade trov odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 O.s.p. v spojení s § 246c ods.1 veta prvá O.s.p.).

Najvyšší súd Slovenskej republiky z uvedených dôvodov napadnuté uznesenie podľa § 221 ods. 1 písm. h/ O.s.p. zrušil a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie.

V ďalšom konaní krajský súd zabezpečí organizačný poriadok žalovaného a posúdi aj úplnosť predloženého administratívneho spisu (predložený administratívny spis nie je úplný, chýbajú v ňom originály dokladov – správa, poverenie na vykonanie školskej inšpekcie, atď.).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok **nie je** prípustný.

V Bratislave dňa 03. apríla 2012

JUDr. Jana Z E M K O V Á PhD.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Emília Čičková